

Tafsiira Suuratu Luqmaan-Kutaa 5

Description

Gorsa Luqmaan Ilmaaf Kenneâ€‘Kutaa 1ffaa

Dhugumatti gorsi abbaan ilmaaf kenu baayâ€TMee barbaachisaa kan taâ€TMeedha. Sababa gorsa abbaatin takkaa ilmi ni qajeela takkaa immoo ni daba. Gorsi abbaa gaarii yoo taâ€TMe ilmi qajeelu dandaâ€TMa. Badaa yoo taâ€TMe immoo dabuu dandaâ€TMa. Kanaafu, abbaan ilma isaa yommuu gorsu, gorsa hundarra bareedaa filachuu qaba. Wanti jalqabaa abbaan dhimma ilmaatti xiyyeffachu qabu, aqiidaa (amantii) isaatii. Jireenyi namaa amanti sirrii taâ€TMe irratti yoo hin ijarramin, namni jirenyaa gaarii fi gammachuu qabdu jiraachu hin dandaâ€TMu. Hanga fedhe qabeenya haa qabaatu, kuni gammachuu fi tasgabbii inni barbaadu isaa hin fidu. Kanaafi, Luqmaan gamna taâ€TMe ilma isaa gorsu yommuu jalqabu, amanti irraa jalqabe. Gorsa isaa kana mee haa ilaallu:

وَإِذْ قَالَ لَقْمَنْ لِأُبَيْنِهِ وَهُوَ يَعْظُهُ، يَبْنِي لَا شَرِكَ بِاللَّهِ إِنْ كَانَ
وَإِذْ قَالَ لَقْمَنْ لِأُبَيْنِهِ وَهُوَ يَعْظُهُ، يَبْنِي لَا شَرِكَ بِاللَّهِ إِنْ كَانَ

الشَّرِكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ

â€œYommuu Luqmaan ilma isaatiin osoo isa gorsuu: â€œYaa ilma kiyya! Rabbitti waa hin qindeessin. Dhugumatti shirkiin zulmii guddaadha.â€ jedhe [yaadadhu].â€ Suuratu Luqmaan 31:13

Luqmaan ilma isaa akkana jechuun gorse: **â€œYaa ilma kiyya! Rabbitti waa hin qindeessin.**â€ Kana jechuun ibaadaa keessatti, uumuu fi murteesu keessatti, maqaalee fi sifaataa Isaa keessatti Rabbiin waliin shariika (qooda kan fudhatu) hin godhin. Akkuma warra beekumsaa biratti beekamu tawhiinni bakka sadiitti qoodama: tawhiida rubuubiyyah, tawhiida uluuhiyyah fi tawhiida maqaalee fi sifaatati.

Rabbiitti waa qindeessun (shirkiin) kanniin sadiin keessaa tokko keessatti Rabbii oltaâ€TMatti wanta biraan qindeessudha. Namni Rabbii oltaâ€TMaa waliin khaaliqu (uuman) ni jira jedhe amanee, Rubuubiyyah (Gootummaa) keessatti shirkii hojjatee jira. Namni ibaadaa keessatti Rabbiin waliin kan gabbaramu qabu ni jira jedhe amanee, uluuhiyyah keessatti shirkii hojjate. Namni Rabbiin subhaanahu wa taâ€TMaalaa maqaalee fi sifaata Isaa keessatti Isaan kan morkatu ni jira jedhee amane, kuni maqaalee fi sifaata keessatti shirkiidha.

Luqmaan kanniin sadan keessatti shirkii akka hin hojjanne ilma isaa ni gorse. Sababa kanaas itti aanse dubbate: **â€œDhugumatti shirkiin zulmii guddaadha.â€**

Hundemaa zulmiin waa hirâ€TMisuudha. Kana ilaalchise jecha Rabbii subhaanahu wa taâ€TMaalaa keessatti ni arganna:

كِلْتَاهُمْ جَنَّاتٍ أَنْتَ أَكُلُّهَا وَلَمْ تَظْلِمْهُمْ شَيْئًا وَفَجَرْنَا خِلَالَهُمَا

â€œAshaakiltin lamaanu firii isaanii kenu, homaa isarraa hin hirâ€™isan Isaan lamaan jidduu laga burqisiifne.â€ Suuratu Al-Kahf 18:33

Shariâ€™aa keessatti zulmii jechuun abbaa haqaa hunda jalaa haqa isaa hirâ€™isuudha. Kanarratti hundaaâ€™e, shirkiin haqa Rabbii azza wa jalla keessatti hirâ€™isuudha.

â€œDhugumatti shirkiin zulmii guddaadha.â€ Yommuu jedhu, shirkiin hojii badaa garmalee guddaa taâ€™e ibsuu fi isarraa akeekachisuufi. Shirkiin zulmii hundarra guddaa taâ€™eedha. Kan si uumee fi dhabama irraa si argamsiisee, wanta jireenyi tee ittiin dhaabbattu kan siif dhiyeesse Rabiidha. Ammas, Kan si qopheessee fi wanta itti fayyadamtuuq qophii akka taatu si godhee Rabbii oltaâ€™aadha. Inni Argamsiisaa, Jiraachisaadha. Kuni ergaakkana taâ€™ee **Rabbiin caalaa haqa kan sirraa qabu hin jiru** jechuudha. Kanaafu, haqa Rabbii yoo hirâ€™iste, kuni zulmii hundarra guddaa taâ€™a. Kanaafi, namni namoota hunda caalaa tola sitti oole, waan badaa isatti hojjachuun kee nama birootti badii hojjachuun caalaa hamaa taâ€™a^[1]

Kan tola sitti oolu, siif kenu, si guddisu ergasii isatti waan badaa yoo hojjatte, kuni zulmii guddaadha. Ossoo nama biraatti waan badaa hojjatte, kan tola sitti oolen wal hin qixxaatu.

Haqni Rabbiin subhaanahu wa taâ€™alaa gabroota irraa qabu, Isa qofa gabbaruudha. Muâ€™aaz ibn Jabal akka gabaasetti Rasuulli (Sallallahu aleih wassallam)akkana jechuun isa gaafatan:

â€œHaqni Rabbiin gabroota irraa qabu maal akka taâ€™e beektaa?â€ Anis ni jedhe, â€œRabbii fi Ergamaan Isaa ni beeku.â€ Rasuullis ni jedhe: Dhugumatti haqni Inni isaan irraa qabu:

â€œosoo homaa Isatti hin qindeessin Isa gabbaruudhaâ€ [Jaamiâ€™TMu Tirmizii-2643](#) Sahih Muslim
30

Kanaafu, namni shirkii hojjatu haqa Rabbii hirâ€™issee jiraa jechuudha. Sababa kanaan, inni zaalima taâ€™a.

**Namni shirkii
hojjatu karaa
baay'een
zaalima ta'a:**

- Haqa Rabbii olta'aa hir'isuun
- Nafsee ofii adabbii cimaaf saaxiluun
- Mu'mintoota sababa tawhiida qabataniif cunqursuun
- Haqiqa (dhugaa) wantootaa balleessuu fi garagalchuun

[1] Tafsiiru Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Luqmaan, Ibn Useymiin- fuula 79-80

Date Created

October 8, 2020

Author

admin